

Talouden raportti tammikuu -maaliskuu ja ennuste

Kaupunginhallitus 19.05.2025 § 130
1/02.02.02/2025

Valmistelija

Talousjohtaja Heli Lähteenmäki

Vuosi 2025 on käynnistynyt tahmeasti, vaikka vuoden 2024 lopulla ennakoitiin talouden kääntyvän alkuvuodesta nousuun. Epävarmuus maailmanlaajuisilla rahamarkkinoilla on tällä hetkellä huipussaan; sota Ukrainassa jatkuu, uusia konfliktipesäkkeitä on aktivoitunut ja Yhdysvaltojen uusi presidentti sekä vaihteleva tullipolitiikka ovat aiheuttaneet markkinoilla hämmennystä ja heiluntaa. Epävarmuus hillitsee investointihalukkuutta. Euroopassa korot ovat lähteneet laskuun, ja tämä tuo positiivista virettä talouteen. Lisäksi valtakunnalliset veroratkaisut sekä työehtosopimusneuvottelujen lopputulokset kasvattavat kuluttajien ostovoimaa. Toimenpiteiden vaikutukset jäävät nähtäväksi. Työllisyyden heikkeneminen on hieman tasoittunut, mutta työttömyyslukemat sekä etenkin pitkäaikaistyöttömien määrä on edelleen korkealla tasolla.

Kunnat elävät toista uutta normaalia vuotta hyvinvointialueuudistuksen jälkeen, kun kertaluonteiset tulot ja hyvinvointialueuudistuksesta aiheutuneet "verotulohännät" jäivät aikaisempiin vuosiin. Kuluvan vuoden taloustilanteesta ennakoitiin tiukentuvaa jo talousarviovaiheessa, eli tuloksen ennakoitiin olevan nollan tuntumassa. Verotuloissa alkaa näkyä talouden pitkäaikainen heikko kehitys.

Tammi-maaliskuun toteuma ja sen perusteella tehty ennuste huomioivat suurimmat tiedossa olevat poikkeamat talousarvioon nähden, ja ennuste tarkentuu vuoden edetessä. Liitteenä oleva ennuste on laadittu koko kaupungin tasolla ja se sisältää toimialakohtaiset katsaukset kuluvan vuoden näkymistä. Käytössä on uusi ennusteen tekemisen tapa sekä sisällöllisesti että visuaalisesti. Sisällön tuottamisessa on käytössä automatiikkaa, joka ottaa kantaa jokaisen tiliryhmän ennusteeseen, ja sitä tarkastetaan ja korjataan tarvittaessa. Aiemmin ennuste on ollut manuaalinen, ja vain suurimmat poikkeamat (pääsääntöisesti ylitykset) sisältävä.

Jo talousarviovaiheessa vuoden 2025 arvioitiin olevan aiempia vuosia tiukempi tulopuolen osalta. Ensimmäinen ennuste tukee tätä arviota, ja ennakoi talouden toteutuvan hieman talousarviota heikompana. Maaliskuun lopun tilanteesta ei vielä voi tehdä pitkälle meneviä päätelmiä koko vuodesta, ja ennuste tarkentuu vuoden edetessä.

Liitteenä on ennustedokumentti, verotulotilitysraportti tammi-huhtikuulta sekä maksuvalmiusraportti tammi-huhtikuulta.

Liitteet 1-3, KH 19.5.2025

Seuraava ennuste ja samalla laajempi osavuosisikatsaus laaditaan kesäkuun lopun tilanteesta.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen ja saattaa sen kaupunginvaltuuston tietoon.
Kokouskäsittely	Merkittiin, että henkilöstön edustaja Juha Ovaska oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.
Päätös	Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.